

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 53/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť maloletého F. Ď., narodeného..., zastúpeného zákonnou zástupkyňou Mgr. G. B., obaja bytom L., právne zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 164/2008 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 104/2006) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť maloletého F. Ď. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2008 doručená sťažnosť maloletého F. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného zákonnou zástupkyňou Mgr. G. B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom

pod sp. zn. 4 C 164/2008 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 104/2006).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 4. októbra 2006 Okresnému súdu Trnava návrh na začatie konania o zaplatenie sumy 3 000 000 Sk z dôvodu zásahu do práva na ochranu osobnosti. Podľa tvrdenia sťažovateľa *„Okresný súd v Trnave vo veci vôbec nekonal, čakal na vytvorenie Okresného súdu v Piešťanoch, kam vec od 1. 1. 2008 v súlade so zákonom prešla a je evidovaná pod č. k. 4 C 164/2008.*

Konanie v tejto veci vedenej na Okresnom súde v Piešťanoch neprebíha, súd nekoná.“

Sťažovateľ podal 13. júna 2008 sťažnosť na prietahy v konaní, ktorú predseda Okresného súdu Piešťany vybavil prípisom sp. zn. Spr. 382/2008 z 3. júla 2008, v ktorom uviedol, že prietahy v konaní spôsobil Okresný súd Trnava.

Podľa názoru sťažovateľa konanie trvá neprimerane dlho a nečinnosťou Okresného súdu Piešťany dochádza k porušovaniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Konaním Okresného súdu v Piešťanoch vo veci vedenej pod č. k. 4 C 164/2008, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi sa priznáva podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk.

Okresný súd v Piešťanoch za zaväzuje zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia sumu 100 000 Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na to, že Okresný súd Piešťany sa stal od 1. januára 2008 vecne a miestne príslušným súdom na prerokovanie a rozhodnutie veci sťažovateľa, prešla na neho aj zodpovednosť za prípadné porušovanie označeného práva sťažovateľa aj za obdobie, v ktorom bol vo veci miestne príslušný konať Okresný súd Trnava. Ústavný súd preto pri posudzovaní opodstatnenosti sťažnosti z hľadiska namietaného porušenia základného práva sťažovateľa považoval konanie pôvodne vedené Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 17 C 104/2006 a v súčasnosti vedené Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 4 C 164/2008 za jeden celok.

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal od Okresného súdu Piešťany spis vedený pod sp. zn. 4 C 164/2008, z ktorého zistil tieto skutočnosti:

Dňa 4. októbra 2006 bol Okresnému súdu Trnava podaný návrh sťažovateľa na zaplatenie sumy 3 000 000 Sk, ktorému bola pridelená sp. zn. 17 C 104/2006. V tomto návrhu sťažovateľ požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Prípisom z 30. októbra 2006 Okresný súd Trnava oznámil právnemu zástupcovi sťažovateľa, že žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov posúdil ako nedôvodnú, pretože v tejto veci sa na navrhovateľa vzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Prípisom z 13. decembra 2006 Okresný súd Trnava vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil, či si sťažovateľ uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, alebo svoj nárok uplatňuje z dôvodu ochrany osobnosti, v ktorom konaní nie je oslobodený od súdnych poplatkov. Právny zástupca sťažovateľa oznámil podaním z 23. januára 2007, že sťažovateľ svoj nárok odvodzuje z ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, čo uviedol

aj v návrhu na začatie konania.

Prípisom z 9. februára 2007 Okresný súd Trnava zaslal zákonnej zástupkyňi sťažovateľa tlačivo na preukázanie majetkových pomerov. Právna zástupkyňa sťažovateľa prevzala zásielku až pri druhom pokuse o jej doručenie, a to 10. apríla 2007. Vyplnené tlačivo spolu s dokladmi zaslala Okresnému súdu Trnava podaním, ktoré mu bolo doručené 18. mája 2007. Prípisom z 9. februára 2007, ktorý však bol vypravený 15. júna 2007, Okresný súd Trnava zaslal zákonnej zástupkyňi sťažovateľa ešte jedno tlačivo na preukázanie majetkových pomerov sťažovateľa a žiadal ju, aby v lehote 10 dní vyplnila toto tlačivo a zaslala Okresnému súdu Trnava. Zákonná zástupkyňa sťažovateľa na túto výzvu nereagovala.

Okresný súd Trnava odovzdal vec k 1. januáru 2008 Okresnému súdu Piešťany, kde bola zapísaná pod sp. zn. 4 C164/2008. Prípisom z 24. júna 2008 Okresný súd Piešťany zaslal návrh na vyjadrenie odporcovi a od Okresného súdu Trnava si vyžiadal spis vedený pod sp. zn. 26 P 124/2004. Vyjadrenie odporcu mu bolo doručené 14. augusta 2008 a 18. augusta 2008 bolo doručené podanie odporcu, v ktorom navrhol, aby boli na spoločné konanie spojené veci vedené Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 4 C 164/2008, sp. zn. 7 C 277/2008 a sp. zn. 4 C 184/2008, ktoré spolu skutkovo a právne súvisia.

Z uvedeného priebehu konania vyplýva, že konanie trvalo ku dňu podania sťažnosti dva roky a dva a pol mesiaca. Ústavný súd konštatuje, že počas konania sa vyskytli tak v postupe Okresného súdu Trnava, ako aj Okresného súdu Piešťany obdobia nečinnosti, ktoré treba pripísať na vrub označeným súdom. V postupe Okresného súdu Trnava ústavný súd zistil prietahy zapríčinené jeho nečinnosťou v druhom polroku 2007 a Okresný súd Piešťany vykonal v roku 2008 v podstate len jeden úkon smerujúci k príprave pojednávania, keď zaslal návrh na vyjadrenie odporcovi. Ústavný súd však zistil, že k prietahom prispel aj samotný sťažovateľ, keď k svojej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov nepriložil žiadne doklady preukazujúce, že spĺňa podmienky na priznanie oslobodenia, a jeho zákonná zástupkyňa dosiaľ nereagovala na výzvu, aby už predložené doklady doplnila. Ústavný súd tiež považuje za relevantnú okolnosť, že s namietaným konaním súvisia ďalšie dve veci,

o ktorých sú vedené Okresným súdom Piešťany samostatné konania, ktoré však skutkovo a právne súvisia, pričom v jednej z ich (sp. zn. 7 C 277/2008) sa už uskutočnilo pojednávanie (25. novembra 2008), ktoré bolo odročené z dôvodu vyžiadania súvisiaceho trestného spisu, ktorý má význam aj pre posudzované konanie.

Ústavný súd ďalej zistil, že po podaní sťažnosti na prietahy v konaní 13. júna 2008, Okresný súd Piešťany začal meritórne konať, keďže 25. novembra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom boli vypočutí účastníci konania.

Z uvedeného možno konštatovať, že postup Okresného súdu Piešťany v posudzovanej veci nebol bez prietahov. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania však podľa názoru ústavného súdu nemožno v danom štádiu konania konštatovať, že prietahy v postupe Okresného súdu Piešťany dosahujú takú intenzitu, ktorá by signalizovala, že po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie by bolo možné považovať ich za zbytočné prietahy v konaní a v nadväznosti na to vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe všeobecného súdu dochádzalo k prietahom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby opätovne podal sťažnosť na porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2009